

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Α. Στεφάνου
Τηλέφωνο: 2131516056
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ. 1234 Ε

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: Πολιτική Γραμματεία Υφυπουργού
Κοινωνικής Ασφάλισης

ΘΕΜΑ: «Έκδοση ΑΜΚΑ για μετακλητούς εργάτες γης από τρίτες χώρες»

Σχετ.: Η με Α.Π. 7934/12.07.2021 ερώτηση του Βουλευτή Ν. Πέλλας, κ. Δ. Σταμενίτη

Σε απάντηση της ανωτέρω σχετικής ερώτησης του Βουλευτή Ν. Πέλλας, κ. Δ. Σταμενίτη, σας γνωρίζουμε ότι με τις διατάξεις του άρθρου 153 του ν.3655/2008 (Α'58), ο Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ) καθιερώθηκε υποχρεωτικά ως αριθμός εργασιακής και ασφαλιστικής ταυτοποίησης όλων των πολιτών της Χώρας **από 01.06.2009**. Εάν κάποιος δεν διαθέτει ΑΜΚΑ, δεν μπορεί:

- Να απασχοληθεί ως μισθωτός ή μη-μισθωτός
- Να καταβάλλει ασφαλιστικές εισφορές
- Να είναι ασφαλιστικά ικανός
- Να δικαιωθεί και να εισπράξει συντάξεις
- Να λάβει πάσης φύσεως παροχές, επιδόματα και βοηθήματα

Με την υπ' αριθμ. οικ. 7791/245/Φ80321/2009 (Β'596) Κοινή Υπουργική Απόφαση καθορίστηκε η διαδικασία για την απόδοση ΑΜΚΑ στους πολίτες που είναι υπόχρεοι απόκτησής του. Έκτοτε, η διάσπαρτη έκδοση εγκυκλίων για θέματα απόδοσης ΑΜΚΑ για διάφορες πρόσθετες κατηγορίες δικαιούχων που προβλέπονταν, όπως μετακλητούς εργάτες γης, δικαιούχους ασύλου ή διεθνούς προστασίας, κλπ., καθώς και πολυάριθμες προσπάθειες καταστρατήγησης του θεσμικού πλαισίου, δημιούργησε δυσλειτουργίες στην απόδοση του αριθμού από τα ΚΕΠ και τα γραφεία του e-ΕΦΚΑ. Για αυτούς ακριβώς τους λόγους, πρώτο μέλημα της ηγεσίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με την ανάληψη καθηκόντων τον Ιούλιο του 2019, ήταν να συντονίσει ένα ευρύ διϋπουργικό διάλογο, έτσι ώστε να προχωρήσει στην κωδικοποίηση σε ένα μοναδικό κείμενο των εγκυκλίων οδηγιών για τα θέματα απόδοσης ΑΜΚΑ. Με αυτό τον τρόπο, η πληροφόρηση τόσο του πολίτη, όσο και των υπηρεσιών του Δημοσίου μπορεί πλέον να εντοπιστεί σε ένα ενιαίο κείμενο που λειτουργεί ως μοναδικό σημείο αναφοράς. Τυχόν προσθήκες ή αλλαγές γίνονται πάντα υπό τη μορφή τροποποίησης της κωδικοποιημένης εγκυκλίου, στην οποία παρατίθεται κάθε φορά ο συνολικός τροποποιημένος πίνακας. Στο πλαίσιο των ανωτέρω, εκδόθηκε την 01.10.2019 η εγκύκλιος Α.Π. 80320/42862/Δ18.2718 (ΑΔΑ: ΩΣΠ465Θ1Ω-ΑΙΥ), η οποία έχει τροποποιηθεί μέχρι σήμερα τρεις (3) φορές.

Ειδικώς ως προς τα θέματα των μετακλητών εργατών γης, με τις διατάξεις του άρθρου τεσσαρακοστού δεύτερου του μέρους Θ΄ της από 01.05.2020 Π.Ν.Π. (Α΄90), που κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4690/2020 (Α΄104), και κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας του Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης του ν.4251/2014 (Α΄80) θεσμοθετήθηκαν ρυθμίσεις για την μετάκληση πολιτών τρίτων χωρών, για απασχόληση σε αγροτικές εργασίες, με απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης εισόδου, ενώ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36 του ν.4690/2020 (Α΄104), τα πρόσωπα αυτά, ασφαρίζονται στον e-ΕΦΚΑ (πρώην ΟΓΑ), με εργόσημο.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, μετά τη δημοσίευση του ανωτέρω νόμου, προχώρησε άμεσα στην 1^η τροποποίηση της προαναφερθείσας κωδικοποιημένης εγκυκλίου για την απόδοση του ΑΜΚΑ, ειδικώς για τους μετακλητούς εργάτες γης, με το Α.Π. Φ80320/22183/Δ18.794/17.06.2020 (ΑΔΑ: Ψ6ΛΕ46ΜΤΛΚ-ΙΞΘ), την οποία ακολούθησαν τα γενικά έγγραφα του e-ΕΦΚΑ με Α.Π. 140325/01.07.2020 και 239687/02.10.2020). Βάσει της προβλεπόμενης εκ του νόμου διαδικασίας, οι υπηρεσίες μιας στάσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις, εκδίδουν εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών συγκεντρωτική κατάσταση των αιτούντων και την αποστέλλουν προς τις αρμόδιες Υπηρεσίες Διαβατηριακού Ελέγχου της Αστυνομίας, στην ΑΑΔΕ (προκειμένου να εκδοθεί ΑΦΜ για τους ενδιαφερόμενους) και εν συνεχεία στα κατά τόπους αρμόδια Υποκαταστήματα του e-ΕΦΚΑ για την απόδοση ΑΜΚΑ. Απαραίτητη προϋπόθεση για την απόδοση ΑΜΚΑ στα εν λόγω πρόσωπα είναι να συμπεριλαμβάνονται στις συγκεντρωτικές καταστάσεις που αποστέλλονται στα Υποκαταστήματα του e-ΕΦΚΑ και να φέρουν μαζί τους το ΑΦΜ που έχουν εκδώσει από την ΑΑΔΕ και συγκεκριμένα δικαιολογητικά, όπως διαβατήριο σε ισχύ και πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης ή ληξιαρχική πράξη γέννησης. **Όπως προκύπτει από τα παραπάνω, αρκεί η προσέλευση του απασχολούμενου ή του εκπροσώπου του στις υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ για τη χορήγηση ΑΜΚΑ με τα απαραίτητα δικαιολογητικά, όπως σε κάθε πολίτη αυτής της Χώρας, ενώ ουδέποτε δόθηκε οδηγία για αναγκαστική παρουσία του εργοδότη του.**

Με το αρ. 16 του ν.4783/2021 (Α΄38) ρυθμίστηκε για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά η διαδικασία μετάκλησης πολιτών τρίτων χωρών, προκειμένου να απασχοληθούν σε αγροτικές εργασίες. Στο πλαίσιο αυτό προβλέφθηκε η λειτουργία ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας που δύναται να διαλειτουργεί με συστήματα λοιπών δημόσιων φορέων και να τους παρέχεται δικαίωμα πρόσβασης. Η αίτηση πλέον υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο σύστημα, η οποία συνοδεύεται από τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά. Βάσει της παρ. 8, η συγκεντρωτική λίστα συνεχίζει να αποστέλλεται στον e-ΕΦΚΑ για τις ανάγκες απόδοσης ΑΜΚΑ. Συνεπώς, η νέα ρύθμιση δεν έχει αλλάξει κάτι ουσιωδώς, ώστε να δημιουργεί περαιτέρω προβλήματα στη διαδικασία απόδοσης του αριθμού, και τόσο οι πολίτες, όσο και οι υπηρεσίες του Δημοσίου καλύπτονται πλήρως από τις οδηγίες που δόθηκαν με την 1^η τροποποίηση της κωδικοποιημένης εγκυκλίου με Α.Π. Φ80320/22183/Δ18.794/17.06.2020 (ΑΔΑ: Ψ6ΛΕ46ΜΤΛΚ-ΙΞΘ).

Ως προς την αυτόματη έκδοση ΑΜΚΑ, να σημειωθεί ότι αυτή δεν προβλέπεται ρητώς στο νόμο. Ωστόσο, θα μπορούσε δυνητικά να επιτευχθεί μέσω της διασφάλισης διαλειτουργικότητας μεταξύ της ηλεκτρονικής πλατφόρμας που προβλέπει ο νόμος, της ΑΑΔΕ, του e-ΕΦΚΑ και της ΗΔΙΚΑ Α.Ε.. Τα τεχνικά θέματα διαλειτουργικής σύνδεσης και δικαιωμάτων πρόσβασης των Φορέων θα πρέπει να οριστούν επαρκώς στην κατ' εξουσιοδότηση Κοινή Υπουργική Απόφαση που προβλέπεται με την παρ. 10. Επί της εν λόγω ΚΥΑ το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων έχει υποβάλλει εγκαίρως τις κατά πεδίο αρμοδιότητας συνεισφορές και απόψεις του.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την πορεία έκδοσης της ΚΥΑ, δεν μπορούν να παρασχεθούν περισσότερες πληροφορίες, καθώς το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δεν είναι επισπεύδων.

Σε κάθε περίπτωση και ασχέτως των προσπαθειών επίτευξης διαλειτουργικότητας των πληροφοριακών συστημάτων πολλαπλών φορέων και αυτόματης απόδοσης ΑΜΚΑ μόνο για την περίπτωση των μετακλητών εργατών γης από τρίτες χώρες, **οι ενδιαφερόμενοι μπορούν ανεμπόδιστα να προβαίνουν στις διαδικασίες απόδοσης ΑΜΚΑ στις κατά τόπους υπηρεσίες, όπως ακριβώς όλοι οι πολίτες αυτής της Χώρας.**

Επί τη ευκαιρία, σημειώνουμε ότι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με το αρ. 74 του υπό συζήτηση σχεδίου νόμου: «*Ασφαλιστική Μεταρρύθμιση για τη Νέα Γενιά*», επιχειρεί την αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου του ΑΜΚΑ, το οποίο έχει μείνει αμετάβλητο από το 2008. Η ρύθμιση επιχειρεί μια ουσιαστική **παρέμβαση** στην αρχιτεκτονική του ΑΜΚΑ, εισάγοντας διακριτά στάδια έκδοσης, ενεργοποίησης, απενεργοποίησης, ενδεχόμενης επανεργοποίησης και καταληκτικά αδρανοποίησής του, ενώ παράλληλα κωδικοποιούνται ρητώς στο σώμα του νόμου οι δικαιούχοι ΑΜΚΑ και οι απαιτούμενες προϋποθέσεις. Η εν λόγω θεσμική παρέμβαση έχει διττό στόχο, ήτοι να τεθούν τα θεμέλια για τον ψηφιακό εκσυγχρονισμό του ΑΜΚΑ και να περιορισθούν τα φαινόμενα καταστρατήγησης, ειδικά στις περιπτώσεις πολιτών τρίτων χωρών. Σημειώνεται ότι η επιχειρούμενη μεταρρύθμιση θα καταλάβει και την περίπτωση των μετακλητών εργατών γης από τρίτες χώρες.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ